C/2025/638

2025.2.10.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2025. január 21.)

Horvátország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról

(C/2025/638)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikkére,

tekintettel az (EU) 2024/1263 rendeletre és különösen annak 17. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

ÁLTALÁNOS MEGFONTOLÁSOK

(1) Az uniós gazdasági kormányzás megreformált kerete 2024. április 30-án hatályba lépett. A gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]), a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásáról szóló, módosított 1467/97/EK rendelet ([2]) és a tagállamok költségvetési keretrendszeréről szóló, módosított 2011/85/EU tanácsi irányelv ([3]) együttesen a megreformált uniós gazdasági kormányzási keret gerincét képezi. Az új keret célja, hogy reformok és beruházások révén előmozdítsa a rendezett és fenntartható államháztartást, a fenntartható és inkluzív növekedést, valamint a rezilienciát, továbbá megelőzze a túlzott költségvetési hiányt. Emellett előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, valamint hatékonyabbá és következetesebbé teszi a szabályok végrehajtását.

(2) Az új gazdasági kormányzási keret középpontjában a tagállamok által a Tanácsnak és a Bizottságnak benyújtott nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek állnak. A terveknek két célkitűzést kell teljesíteniük: i. biztosítaniuk kell többek között, hogy az államadósság a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályán álljon, vagy prudens szinten maradjon, a költségvetési hiány pedig középtávon a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá csökkenjen és e szint alatt maradjon, valamint ii. biztosítaniuk kell az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra reagáló, illetve az EU közös prioritásainak érvényesülését elősegítő reformok és beruházások megvalósítását. E célból minden tervnek ismertetnie kell egy, a nettó kiadási ([4]) pályára vonatkozó középtávú kötelezettségvállalást, amely tényleges költségvetési korlátot állapít meg a terv időtartamára, azaz (a tagállam rendes jogalkotási ciklusától függően) egy négy- vagy ötéves időszakra. Emellett a tervben ki kell fejteni, hogy a tagállam miként fogja biztosítani az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban (ideértve adott esetben a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében megfogalmazott ajánlásokat is) – azonosított fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások megvalósítását, továbbá hogy a tagállam miként fogja elősegíteni a közös uniós prioritások megvalósulását. A költségvetési kiigazítás négyéves időszakra szól, amely legfeljebb három évvel meghosszabbítható, ha a tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások végrehajtása mellett.

(3) A Bizottságnak a terv benyújtását követően értékelnie kell, hogy az megfelel-e az (EU) 2024/1263 rendeletben foglalt követelményeknek.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) A Tanács (EU) 2024/1265 irányelve (2024. április 29.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1265, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Nettó kiadások alatt az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkében meghatározottak szerint i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós programokra fordított, teljes mértékben uniós alapokból származó bevételekből fedezett kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadások értendők.

(4) Ezt követően a Tanácsnak a Bizottság ajánlása alapján ajánlást kell elfogadnia, amelyben meghatározza az érintett tagállam nettó kiadási pályáját, és adott esetben jóváhagyja a költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reform- és beruházási kötelezettségvállalásokat.

A HORVÁTORSZÁG NEMZETI KÖZÉPTÁVÚ KÖLTSÉGVETÉSI-STRUKTURÁLIS TERVÉVEL KAPCSOLATOS MEGFONTOLÁSOK

(5) Horvátország 2024. november 14-én benyújtotta nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét a Tanácsnak és a Bizottságnak. A benyújtásra azt követően került sor, hogy a tagállam és a Bizottság megállapodott az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikkében meghatározott határidő meghosszabbításáról. A késedelmes benyújtás oka annak biztosítása volt, hogy a középtávú költségvetési-strukturális terv és a költségvetésiterv-javaslat kiegészítse a tervek szerint 2024. november 14-én elfogadásra kerülő 2025–2027-es nemzeti költségvetést és összhangban legyen azzal, teljes mértékben kihasználva a referenciaérték statisztikai felülvizsgálatával közzétett adatokat. Horvátország 2024. november 21-én kiegészítést nyújtott be a tervben szereplő nettó kiadási pálya felülvizsgálatára annak érdekében, hogy a kiigazítási időszak alatt konzervatív megközelítést alkalmazzon a költségvetési (kiadási) szakpolitikai tervezés során, és biztosítsa, hogy az előre jelzett államadósság megalapozottan prudens szinten maradjon.

A terv benyújtását megelőző eljárás

(6) Horvátország a terv benyújtását megelőzően technikai információkat kért ([5]), amelyeket a Bizottság 2024. június 21-én küldött meg és november 14-én tett közzé ([6]). A technikai információkban a Bizottság megjelölte azt a szintet, amelyet a strukturális elsődleges egyenleg tekintetében 2028-ban biztosítani kell ahhoz, hogy a költségvetési hiány középtávon a GDP 3 %-a alatt maradjon, illetve hogy az államadósság középtávon a GDP 60 %-a alatt maradjon, a négyéves kiigazítási időszakon túli további költségvetési intézkedések nélkül is. Középtáv alatt a kiigazítási időszak végét követő tízéves időszak értendő. A technikai információkat a következő két forgatókönyv szerint készítették el és továbbították a tagállamnak: az (EU) 2024/1263 rendelet 9. cikkének (3) bekezdésével összhangban a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel való összhanggal számoló forgatókönyv ([7]), valamint az e védintézkedés nélküli forgatókönyv.

A Horvátországra vonatkozó technikai információk szerint az alkalmazandó költségvetési szabályoknak egy négyéves kiigazítási időszak alatti megfelelés érdekében, és a 2024 júniusában továbbított előzetes iránymutatást alátámasztó bizottsági feltételezések alapján a strukturális elsődleges egyenlegnek a GDP legalább - 0,4 %-át kell kitennie a kiigazítási időszak végén (2028; a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés nélküli forgatókönyv), az alábbi táblázat szerint. Tájékoztatásképpen, a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel is számolva, a strukturális elsődleges egyenlegnek a kiigazítási időszak végén (2028) legalább a GDP - 0,4 %-át kell kitennie. A költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés azonban nem követelmény Horvátország számára, amely jogosult a technikai információkra.

1. táblázat: A Bizottság által Horvátországnak nyújtott technikai információk

A kiigazítási időszak utolsó éve	2028
A strukturális elsődleges egyenleg minimumértéke (a GDP %-ában), a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés nélküli forgatókönyv	- 0,4 %
Csak tájékoztatásul: A strukturális elsődleges egyenleg minimumértéke (a GDP %-ában), a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel számoló forgatókönyv	- 0,4 %

Forrás: a Bizottság számításai.

(7) Horvátország és a Bizottság az (EU) 2024/1263 rendelet 12. cikkével összhangban 2024 szeptemberétől novemberéig szakértői szintű párbeszédet folytatott. A szakértői szintű párbeszéd számba vette a Bizottság által nyújtott technikai információkat, és középpontjában a 2025-ben hatályba lépő adóreform megvitatása, továbbá az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra, valamint a méltányos zöld és digitális átállással,

([5]) A tagállamoknak és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak továbbított előzetes iránymutatás technikai információt tartalmaz i. a meghosszabbított (hétéves) és a meghosszabbítás nélküli (négyéves) kiigazítási időszakra, valamint ii. a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel/anélkül.

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#Croatia

([7]) Az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikkében meghatározott, a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés megállapítja, hogy a strukturális elsődleges egyenleg éves javulása a GDP 0,4 százalékpontjának felel meg (vagy a kiigazítási időszak meghosszabbítása esetén 0,25 százalékpontjának), amíg a strukturális hiány a GDP 1,5 %-a alatt van.

a társadalmi és gazdasági rezilienciával, az energiabiztonsággal és a védelmi képességek kiépítésével kapcsolatos közös uniós prioritásokra reagáló reformok és beruházások tervezett megvalósítása álltak.

(8) Horvátország az (EU) 2024/1263 rendelet 11. cikkének (3) bekezdésével és 36. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban 2024 novemberében konzultációt folytatott a civil társadalommal, a szociális partnerekkel és más releváns érdekelt felekkel. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet a szakszervezeteket, a munkáltatói szövetséget és a kormány képviselőit tömörítő Gazdasági és Szociális Tanácsban vitatták meg.

(9) A Költségvetés-politikai Bizottság véleményt adott ki a többéves nettó kiadási pályát alátámasztó makrogazdasági előrejelzésről és makrogazdasági feltételezésekről. A Költségvetés-politikai Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a reál-GDP növekedési rátáinak előre jelzett mértéke, az implicit GDP-deflátor és a nemzeti árindex megfelelő, és a makrogazdasági előrejelzések nagyjából megegyeznek a többi érintett intézmény jelenleg rendelkezésre álló előrejelzéseivel, vagy valamivel pozitívabbak. A Költségvetés-politikai Bizottság jóváhagyta a Pénzügyminisztérium által a 2028-ig tartó időszakra vonatkozóan készített makrogazdasági előrejelzéseket, és rámutatott, hogy az előrejelzések elfogadható tartományon belül vannak, és jó alapot biztosítanak a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv elkészítéséhez.

Egyéb kapcsolódó eljárások

(10) Horvátország 2024. november 14-én benyújtotta a 2025-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslatát. A Bizottság november 26-án véleményt fogadott el erről a költségvetésiterv-javaslatról ([8]).

(11) A Tanács 2024. október 21-én az európai szemeszter keretében több országspecifikus ajánlást intézett Horvátországhoz ([9]).

A TERV ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS A BIZOTTSÁG ÁLTALI ÉRTÉKELÉSE

(12) Az (EU) 2024/1263 rendelet 16. cikkével összhangban a Bizottság értékelte a tervet, a következőképpen:

Háttér: makrogazdasági és költségvetési helyzet és kilátások

(13) Horvátországban a gazdasági tevékenység 2023-ban 3,3 %-kal nőtt, ami a készletek kivételével valamennyi GDP-összetevőnek betudható, és a legnagyobb pozitív hozzájárulás a beruházásokból és a háztartások fogyasztásából származott. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint a bővülő belföldi keresletnek, a háztartások elsődleges fogyasztásának és a beruházásoknak köszönhetően, valamint a nettó export negatív hozzájárulásával a gazdaság 2024-ben várhatóan 3,6 %-kal bővül. A reál-GDP 2025-ben várhatóan 3,3 %-kal nő, mivel a belföldi kereslet növekedése visszaesik. 2026-ban a reál-GDP várhatóan 2,9 %-kal nő, mivel a belföldi kereslet tovább lassul, és a nettó export hozzájárulása semleges lesz. Az előrejelzés időszakában Horvátország potenciális-GDP-növekedése várhatóan 2024-ben 4,2 %-kal, 2025-ben 3,6 %-kal, 2026-ban pedig 3,3 %-kal nő, ami a tőkefelhalmozással, a teljes tényezőtermelékenységgel és a munkaerő-hozzájárulással magyarázható, és ez utóbbi a munkaképes korú népesség csökkenése és a magasabb munkaerőpiaci részvételi ráták ellenére látható módon csökken 2026-ig. A munkanélküliségi ráta 2023-ban 6,1 % volt, és a Bizottság előrejelzése szerint 2024-ben 5,1 %, 2025-ben 4,7 %, 2026-ban pedig 4,6 % lesz. 2024-ben az infláció (GDP-deflátor) az előrejelzések szerint a 2023. évi 11,7 %-ról 2024-ben 6,6 %-ra csökken, majd 2025-ben 3,2 %-ot, 2026-ban pedig 2,1 %-ot ér majd el.

(14) A költségvetési helyzet alakulását illetően Horvátország 2023. évi költségvetési hiánya a GDP 0,9 %-ának felelt meg. A mutató értéke az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint 2024-ben a GDP 2,1 %-a lesz, majd 2025-ben a GDP 2,1 %-án marad, és 2026-ban – változatlan szakpolitikát feltételezve – a GDP 1,9 %-ára csökken. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzésében még nem vette figyelembe Horvátország 2025-re vonatkozó költségvetés-tervezetét, amelyet a kormány novemberben terjesztett a nemzeti parlament elé. A Bizottság előrejelzésében azonban figyelembe vette a 2025–2027-es időszakra vonatkozó költségvetési keretet, amelyet a kormány október 31-én fogadott el. Az államadósság 2023 végén a GDP 61,8 %-át tette ki. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint az adósságráta 2024 végére várhatóan a GDP 57,3 %-ára csökken. A mutató értéke az előrejelzés szerint 2025 végére a GDP 56,0 %-ára csökken, 2026 végére pedig a GDP 56,0 %-ának megfelelő értéken marad. Költségvetési előrejelzésében a Bizottság a középtávú tervekben szereplő kötelezettségvállalások közül csak azokat veszi figyelembe, amelyeket hitelt érdemlően bejelentett és kellő részletességgel meghatározott konkrét szakpolitikai intézkedések támasztanak alá.

([8]) A Bizottság véleménye Horvátország költségvetésiterv-javaslatáról, 2024.11.26., C(2024)9080 final.
([9]) A Tanács ajánlása (2024. október 21.) Horvátország gazdaság-, költségvetési, foglalkoztatás- és strukturális politikájáról, (HL C, C/2024/6818, 2024.11.29,, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6818/oj).

A tervben szereplő nettó kiadási pálya és főbb makrogazdasági feltételezések

(15) Horvátország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terve a 2025–2028-as időszakra vonatkozik, és négy évre szóló költségvetési kiigazítást irányoz elő.

(16) A terv az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkében előírt összes információt tartalmazza.

(17) Horvátország a függelékkel kiegészített tervben kötelezettséget vállal a 2. táblázatban feltüntetett nettó kiadási pálya követésére, ami 2028-ig a nettó kiadások évi 4,8 %-os átlagos növekedését jelenti.

A technikai információk (lineáris kiigazítási pályát feltételezve) összhangban vannak a nettó kiadások 4,0 %-os átlagos növekedésével a kiigazítási időszak (2025–2028) során. A tervben vállalt nettó kiadási pálya a jelentések szerint a GDP - 0,2 %-ának megfelelő strukturális elsődleges egyenleget eredményez a kiigazítási időszak végén (2028) ([10]). Ez magasabb, mint a strukturális elsődleges egyenlegnek a Bizottság által a 2024. június 21-i technikai információkban megadott, a 2028. évi GDP - 0,4 %-át kitevő minimális szintje ([11]).

A terv feltételezése szerint a potenciális-GDP-növekedés a 2024. évi 4,5 %-ról 2028-ban 2,5 %-ra csökken. Emellett a terv azzal számol, hogy a GDP-deflátor növekedése a 2024. évi 6,7 %-ról 2028-ban 2,2 %-ra csökken.

2. táblázat: A Horvátország tervében szereplő nettó kiadási pálya és főbb feltételezések

	2024	2025	2026	2027	2028	Átlag a terv érvényességi időszakában (2025–2028)
A nettó kiadások növekedése (éves, %)	18,6	6,4	4,9	4,1	3,7	4,8
A nettó kiadások növekedése (kumulálva, a 2023-as bázisévtől, %)	18,6	26,2	32,3	37,8	42,9	n.a.
Potenciális-GDP-növekedés (%)	4,5	4,0	3,5	2,9	2,5	3,2
Infláció (GDP-deflátor növekedése) (%)	6,7	3,7	2,6	2,4	2,2	2,7

Forrás: Horvátország középtávú költségvetési-strukturális terve és a Bizottság számításai.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államadósságra gyakorolt hatásai

(18) Ha a tervben vállalt nettó kiadási pálya és az alapul szolgáló feltételezések megvalósulnak, az államadósság a terv szerint a 2024. évi 57,3 %-ról a kiigazítási időszak végére (2028) fokozatosan a GDP 53,1 %-ára csökkenne, amint az a következő táblázatban is szerepel. Középtávon a GDP-arányos államadósság szintje várhatóan fokozatosan csökken, és 2038-ra 49 %-ot ér el. Bár ezek az adatok nem tükrözik a november 21-én benyújtott kiegészítést, a nettó kiadási pályára vonatkozó konzervatív megközelítés biztosítja, hogy az előre jelzett államadósság megalapozottan prudens szinten maradjon.

([10]) Ez nem tükrözi a 2024. november 21-én benyújtott kiegészítést és annak a nettó kiadási pályára vonatkozó konzervatív megközelítését.

([11]) A költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés nélküli forgatókönyv esetén.

3. táblázat: Az államadósság és az államháztartási egyenleg alakulása Horvátország tervében

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Államadósság (a GDP %-ában)	61,8	57,3	55,8	54,9	54,1	53,1	49,0
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	- 0,9	- 2,1	- 2,3	- 1,9	- 1,8	- 1,5	- 1,4

Forrás: Horvátország középtávú költségvetési-strukturális terve

A terv értelmében tehát az államadósság középtávon a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt maradna.

Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 16. cikkének (2) bekezdésében az államadósságra vonatkozóan előírt követelménynek.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államháztartási egyenlegre gyakorolt hatásai

(19) A tervben foglalt nettó kiadási pálya és feltételezések alapján a költségvetési hiány a 2024. évi 2,1 %-ról 2025-re 2,3 %-ra nőne, majd fokozatosan csökkenne, 2028-ra 1,5 %-ra. Bár ezek az adatok nem tükrözik a 2024. november 21-én benyújtott kiegészítést, a nettó kiadási pályára vonatkozó konzervatív megközelítés biztosítja, hogy az előre jelzett költségvetési hiány középtávon a GDP 3 %-a alatt maradjon.

A terv értelmében tehát az államháztartási egyenleg a kiigazítási időszak végén (2028) nem lépné túl a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket.

Emellett a kiigazítási időszakot követő tíz évben (azaz 2038-ig) a költségvetési hiány nem lépné túl a GDP 3 %-át.

Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének b) pontjában és 16. cikkének (2) bekezdésében a költségvetési hiányra vonatkozóan előírt követelménynek.

A tervben foglalt makrogazdasági feltételezések

(20) A terv alapját képező feltételezések eltérnek a Bizottság által június 21-én Horvátországnak továbbított feltételezésektől. A terv négy változó esetében alkalmaz eltérő feltételezéseket, nevezetesen a kiindulási helyzet (a strukturális elsődleges egyenleg), a potenciális-GDP-növekedés, a GDP-deflátor növekedése és a nominális implicit kamatláb esetében. A feltételezések ezen eltéréseit körültekintően meg kell vizsgálni annak biztosítása céljából, hogy azok megalapozott és adatvezérelt gazdasági érveken alapuljanak, különös tekintettel arra, hogy a nettó kiadások átlagos növekedése a terv szerint magasabb a technikai információkban foglaltaknál. Az alábbiakban bemutatásra kerül a feltételezések közötti különbségek értékelése.

Alább felsoroljuk a feltételezések közötti, a nettó kiadások átlagos növekedésére a legjelentősebb hatást gyakorló különbségeket, az egyes különbségek külön-külön történő értékelésével együtt.

— A terv naprakészebb adatokat használ, és a Bizottság június 21-én továbbított feltételezéseihez képest jobb kiindulási helyzetet feltételez. Az előzetes iránymutatás szerint a strukturális elsődleges egyenleg 2024-ben a GDP −2 %-át tette ki, míg a terv a GDP - 1,5 %-át feltételezi, ami megegyezik az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzésében szereplővel. A magasabb strukturális elsődleges egyenleg az előzetes iránymutatás továbbítását követően közzétett adatok jelentős felülvizsgálatának tudható be. Ez a feltételezés hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest magasabb legyen a nettó kiadások átlagos növekedése a kiigazítási időszak során. Ez a feltételezés kellően megalapozottnak tekinthető.

— A terv azt feltételezi, hogy a potenciális-GDP-növekedés a 2024. évi becsült 4,5 %-ról 2028-ra 2,5 %-ra fokozatosan csökken, 2038-ra pedig 1,6 %-ra tovább mérséklődik, így a kiigazítási időszakban átlagosan 3,2 %-os lesz. A Bizottság előzetes iránymutatása szerint a potenciális kibocsátás ugyanebben az időszakban átlagosan 2,6 %-kal nő. A kiigazítási időszakon túl a terv ugyanolyan potenciális növekedést feltételez, mint az előzetes iránymutatás. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése szerint a kiigazítási időszakban az átlagos potenciális növekedés 2,9 %, ami a 2024. tavaszi előrejelzés óta történt adatfrissítéseket és az azóta megfogalmazott új feltételezéseket tükrözi. A kiigazítási időszak alatt a terv és az előzetes iránymutatás közötti eltéréseket csak részben indokolják a felülvizsgált adatok és az új feltételezések. A fennmaradó eltérés jelentős mértékben a foglalkoztatásnak a tervben feltételezett magas növekedésével függ össze. Ez a feltételezés összességében hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest a tervben magasabb legyen a nettó kiadások átlagos növekedése a kiigazítási időszak során. Következésképpen ez a feltételezés nem tekinthető kellően megalapozottnak.

— A terv azzal számol, hogy a GDP-deflátor 2024-ben eléri a 6,7 %-ot, 2025-ben a 3,7 %-ot, 2026-ban a 2,6 %-ot, 2027-ben a 2,4 %-ot, 2028-ban pedig a 2,2 %-ot. A Bizottság előzetes iránymutatása azzal számol, hogy a GDP-deflátor 2024-ben 5,5 %-os, 2025-ben és 2026-ban 2,2 %-ra esik vissza, 2027-ben és 2028-ban pedig kis mértékben, 2,3 %-ra emelkedik. Az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése 2024-re és 2025-re az előzetes iránymutatásban feltételezettnél magasabb, 6,6 %-os és 3,2 %-os GDP-deflátort feltételez, tükrözve a 2024. tavaszi előrejelzés óta frissített adatokat és az új feltételezéseket. A Bizottság előrejelzése szerint a GDP-deflátor 2026-ra eléri a 2,1 %-ot. Így a tervben feltételezett GDP-deflátor 2025-ben és 2026-ban egyaránt 0,5 százalékponttal magasabb, mint a Bizottság feltételezései, ami magasabb lakossági és állami fogyasztási deflátorokat tükröz. Ez a feltételezés hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest a tervben magasabb legyen a nettó kiadások átlagos növekedése a kiigazítási időszak során. Következésképpen ez a feltételezés nem tekinthető kellően megalapozottnak.

— A terv feltételezése szerint a nominális implicit kamatlábak 2024-ben elérik a 2,9 %-ot, 2028-ra pedig fokozatosan 2,6 %-ra csökkennek. Ez a feltételezés hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest a tervben magasabb legyen a nettó kiadások átlagos növekedése a kiigazítási időszak során. A Bizottság előzetes iránymutatása 2024-re 2,8 %-os implicit nominális kamatlábat feltételez, ami 2028-ra fokozatosan 3,1 %-ra emelkedik. A tervben szereplő alacsonyabb implicit nominális kamatlábak alacsonyabb piaci kamatlábakat tükröznek, miután az érintett hitelminősítő intézetek javították Horvátország hitelminősítését. Összességében a terv feltételezése kellően indokoltnak tekinthető a legújabb piaci adatok felhasználásával.

Összességében a feltételezések közötti eltérések együttesen azt eredményezik, hogy a nettó kiadások átlagos növekedése a nettó kiadásoknak a technikai információból következő átlagos növekedéséhez képest jelentősen magasabb a tervben. Horvátországnak a függelékkel kiegészített terve azonban óvatosabb nettó kiadási pályát tartalmaz, amely a nettó kiadások olyan átlagos növekedéséhez vezet, amely még mindig meghaladja a nettó kiadásoknak a technikai információból következő átlagos növekedését, de csak olyan összeggel, amely a feltételezések kellően indokoltnak tekintett eltéréseivel magyarázható.

A Bizottság a nettó kiadási pályának való megfelelés jövőbeli értékelése során figyelembe fogja venni a terv feltételezéseinek fenti értékelését.

A terv szerinti költségvetési stratégia

(21) A tervben foglalt indikatív költségvetési stratégia szerint a nettó kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalásokat kiadáskorlátozás és a bevételt növelő diszkrecionális intézkedések révén kell végrehajtani. A költségvetési célok elérése érdekében a terv megemlíti, hogy a kormány ellenőrzése alatt álló egyes kiadási kategóriák növekedése korlátozott lesz (pl.: a munkavállalói jövedelemre fordított kiadások GDP-arányosan a 2025. évi 13,0 %-ról 2028-ra várhatóan 12,6 %-ra csökkennek). A terv szerint a 2025-ben hatályba lépő adóreformhoz kapcsolódó diszkrecionális bevételi intézkedéseknek a teljes kiigazítási időszak alatt a GDP 0,4 %-ának megfelelő többletbevételt kell biztosítaniuk. Ugyanakkor vannak olyan intézkedések is, amelyek növelik a nyugdíjreform végrehajtásához (a nyugdíjindexálási képlet növeléséhez) és az olyan új szociálpolitikai intézkedések végrehajtásához kapcsolódó kormányzati kiadásokat, mint a megfizethető lakhatás.

Az előirányzott szakpolitikai intézkedések részleteit meg kell erősíteni vagy ki kell igazítani, majd számszerűsíteni kell az éves költségvetésekben. Ugyanakkor a tervben szereplő indikatív költségvetési stratégia végrehajtása kockázatoknak van kitéve, amelyek a tervet alátámasztó makrogazdasági feltételezések kockázatából, a közbeszerzési folyamatnak a beruházásokat potenciálisan lassító késedelméből, valamint a strukturális reformok végrehajtásának további visszaeséséből erednek.

A 2025-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslat meghatározza azokat a szakpolitikai intézkedéseket, amelyek révén teljesíthető a 2025. évi nettó kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalás ([12]).

Azon reformok és beruházások, amelyek az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra való reagálást és az Unió közös prioritásainak megvalósítását célozzák

(22) A terv ismerteti azokat a szakpolitikai szándékokat, amelyek az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban – azonosított fő kihívások kezelését, valamint az EU közös prioritásainak megvalósítását célzó reformokra és beruházásokra vonatkoznak. A terv 290 tervezett reformot és beruházási intézkedést tartalmaz, amelyek közül 209-et a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz finanszíroz, 81 pedig újonnan azonosított intézkedés és más uniós programok, többek között a kohéziós politika keretében végrehajtott intézkedés. Összességében a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terv intézkedéseit úgy alakították ki, hogy azok hozzájáruljanak a meglévő országspecifikus ajánlások végrehajtásához. A középtávú tervbe beillesztett új intézkedések hozzájárulnak a korábbi évek országspecifikus ajánlásainak és a 2024-ben kiadott új országspecifikus ajánlásoknak a végrehajtásához.

(23) A méltányos zöld és digitális átállásra vonatkozó közös prioritást illetően, amely magában foglalja az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott éghajlat-politikai célkitűzéseket is, a terv a klímasemlegességet támogató és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos kihívásokat kezelő intézkedéseket is tartalmaz. A 2030-ra kitűzött cél elérésére és az integrált nemzeti energia- és klímaterv végrehajtására irányuló erőfeszítések fokozása érdekében létre kell hozni az alacsony szén-dioxid-kibocsátásra vonatkozó fejlesztési stratégia végrehajtásának tervezési keretét, beleértve a legnehezebben dekarbonizálható ágazatokra vonatkozó kötelező ágazati kibocsátás-csökkentési célkitűzésekre vonatkozó javaslatot, valamint a Szociális Klímaalap bevezetéséhez szükséges struktúrák létrehozását. Az éghajlatváltozás hatásaival szembeni reziliencia megerősítése érdekében mutatókat tartalmazó cselekvési terv kerül majd elfogadásra az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó stratégia végrehajtásának felgyorsítása érdekében. Ezek az intézkedések az uniós alapok hatékony felhasználására irányuló 2023. évi országspecifikus ajánlásokhoz és a fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függőség csökkentésére irányuló 2023. évi országspecifikus ajánlásokhoz kapcsolódnak.

A terv olyan, a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő intézkedéseket tartalmaz, amelyek támogatják a közigazgatás, az igazságszolgáltatás és az állami eszközök megerősítését a közigazgatási és bírósági eljárások digitalizációja és egyszerűsítése, az állami IKT-infrastruktúra javítása, a digitális szolgáltatások hálózatának bővítése, valamint a háztartások széles sávú és 5G-hozzáférésének bővítése révén. Az állami IKT-infrastruktúrára és a digitális szolgáltatásokra irányuló reformok és beruházások a digitális infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférés javításáról, a készségek elsajátításának előmozdításáról, valamint a közigazgatás hatékonyságának és kapacitásának a központi és helyi szintű állami projektek és szakpolitikák megtervezésével és végrehajtásával kapcsolatos növelésére vonatkozó 2020. évi országspecifikus ajánlásokhoz kapcsolódnak. A terv a helyreállítási és rezilienciaépítési terven túlmutató intézkedéseket is tartalmaz, amelyek célja a kiberbiztonság fokozása, a közszolgáltatások további digitalizálása és a közigazgatáson belüli adatkezelés megerősítése. Ezek az intézkedések a bírósági elektronikus kommunikáció javításával, az igazságszolgáltatás hatékonyságának javításával, valamint a digitális infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférés javításával kapcsolatos 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlásokra vonatkoznak. Emellett a terv fontos reformokat tartalmaz annak érdekében, hogy növelje a kutatói életpályák vonzerejét az IKT területén a digitális infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférés javításáról, valamint a beruházásoknak a zöld és digitális átállásra való összpontosításáról szóló 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlásokhoz kapcsolódóan. A terv a közlekedési ágazatra vonatkozó, a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedéseket is tartalmaz, amelyek többek között a digitális infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférés növelésére, a zöld és digitális átállás előmozdítására, az energiakeresletnek és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függésnek a közlekedésben történő csökkentésére, valamint a fenntartható közlekedési megoldások előmozdítására vonatkozó országspecifikus ajánlások megvalósulását segítik elő. Emellett a terv intézkedéseket tartalmaz az épületek energetikai és földrengés utáni felújítására, a szeizmológiai adathálózatok fejlesztésére, a kulturális javak közé tartozó épületekből származó építési hulladék körforgásos felhasználására, valamint a zöld városmegújítási stratégiák kidolgozására az energiahatékonyságról, a zöld átállásról, a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentéséről és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásának folytatásáról szóló országspecifikus ajánlások teljesítése céljából.

(24) Ami a társadalmi és gazdasági reziliencia közös prioritását, többek között a szociális jogok európai pillérét illeti, a terv magában foglalja az oktatási rendszer átfogó reformját, amelynek célja a kisgyermekkori neveléshez és gondozáshoz, valamint a felsőoktatáshoz való hozzáférés bővítése, továbbá az alapfokú és a felsőoktatás minőségének javítása, többek között az egy műszakos oktatás bevezetése és az alapfokú oktatásban az egész napos iskola felé való átmenet előkészítése révén. Az oktatási rendszer reformja kapcsolódik az oktatás és képzés hozzáférhetőségének, minőségének és munkaerőpiaci relevanciájának javítására irányuló 2019. évi országspecifikus ajánláshoz, a készségek elsajátításának előmozdítására irányuló 2020. évi országspecifikus ajánláshoz, a szakember-hiánynak az alapkészségek megerősítése, valamint a továbbképzés és az átképzés javítása révén történő

([12]) Lásd a Bizottság 2024. november 26-i véleményét Horvátország költségvetésiterv-javaslatáról.

csökkentésére vonatkozó 2024. évi országspecifikus ajánláshoz, továbbá a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásának folytatására irányuló 2023. és 2024. évi országspecifikus ajánlásokhoz. A terv fontos munkaerőpiaci reformokat is tartalmaz a jogi keret javítása és a foglalkoztatás növelése érdekében, amely a szakképzés és a felnőttkori tanulás hozzáférhetőségének és minőségének javítása, célzott aktív munkaerőpiaci politikák biztosítása, valamint a kiszolgáltatott csoportok befogadására és nyomon követésére szolgáló rendszer megerősítése révén valósul meg. Ezek a reformok a munkaerőpiaci intézkedések és intézmények megerősítésére, a szociális szolgálatokkal való együttműködésük javítására, valamint a munkanélküliség és a garantált minimális ellátások megfelelőségének javítására vonatkozó 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlásokra vonatkoznak. A társadalmi reziliencia területén a terv magában foglalja a nyugdíjrendszer reformját a nyugdíjak megfelelőségének növelése érdekében, valamint a szociális jóléti rendszer átfogó reformját, amelynek célja a kiszolgáltatott csoportok szegénysége és társadalmi kirekesztése kockázatának csökkentése a szociális ellátások integrálása, valamint az intézménytelenített közösségi alapú szociális szolgáltatások, különösen a tartós ápolás-gondozás minőségének, hozzáférhetőségének és elérhetőségének javítása révén. Ezek a szociális jóléti reformok a szociális ellátások megszilárdítására és a szegénység csökkentésére gyakorolt hatásuk javítására vonatkozó 2019. évi országspecifikus ajánláshoz, a munkanélküli ellátások és a minimális garantált ellátások megfelelőségének javítására irányuló 2020. évi országspecifikus ajánláshoz, valamint a munkaerő- és szakemberhiánynak a formális tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférés megkönnyítése révén történő csökkentésére vonatkozó 2024. évi országspecifikus ajánláshoz kapcsolódnak. A terv több intézkedést is tartalmaz a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatának kitett gyermekek védelmére az európai gyermekgarancia keretében.

Emellett a terv intézkedéseket tartalmaz az állami kutatás, fejlesztés és innováció teljesítményének és versenyképességének további javítására azáltal, hogy csökkenti az állami kutatóintézetek és felsőoktatási intézmények széttagoltságát, és vissza nem térítendő támogatást nyújt a kutatási projektekhez egy új program keretében, összhangban a beruházással kapcsolatos gazdaságpolitika kutatásra és innovációra való összpontosítására, valamint a nemzeti hatóságok állami projektek és szakpolitikák megtervezésére vonatkozó kapacitásának javítására irányulóan kiadott 2019. évi országspecifikus ajánlásokkal, a közigazgatás hatékonyságának és kapacitásának a közprojektek megtervezése és végrehajtása tekintetében történő növelésére vonatkozó 2020. évi országspecifikus ajánlással, valamint a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásának folytatására, és a versenyképességnek az állami kutatóintézetek nagy fokú széttagoltságának kezelése révén történő javítására vonatkozó 2024. évi országspecifikus ajánlásokkal. Emellett a terv olyan reformokat is tartalmaz, amelyek célja a közigazgatás működésének javítása a köztisztviselők kapacitásainak javítása révén, összhangban a közigazgatás hatékonyságának és a közprojektek megtervezésére és végrehajtására vonatkozó kapacitásának növelésére vonatkozó 2020. évi országspecifikus ajánlással, a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásának folytatására irányuló 2022. és 2024. évi országspecifikus ajánlással, valamint a szakemberhiány csökkentésére vonatkozó 2024. évi országspecifikus ajánlással. Emellett a terv a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő, az épületelemek felújítására vonatkozó intézkedéseket is magában foglal, amelyek a földrengés utáni újjáépítéshez és energetikai felújításhoz szükséges készségek fejlesztésére, valamint a nem uniós munkavállalók számára az építőiparban új felnőttoktatási programok bevezetésére összpontosítanak, és amelyek a zöld átálláshoz szükséges készségek elsajátításának előmozdítására, a források hatékony felhasználásának biztosítására és a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásának folytatására vonatkozó országspecifikus ajánlásokkal foglalkoznak.

(25) Ami az energiabiztonság közös prioritását illeti, a terv tartalmazza a helyreállítási és rezilienciaépítési terv kulcsfontosságú beruházásait, amelyek célja a villamosenergia-hálózatok korszerűsítése, a cseppfolyósított földgáz (LNG) újragázosítási kapacitásának növelése, valamint a határokon átnyúló gázszállítási infrastruktúra bővítése. Emellett magában foglalja a megújuló energiaforrások elterjedését, az épületek energetikai felújítását, az ipar energiahatékonyságát és a fenntartható kibocsátásmentes közlekedést támogató intézkedéseket, az energiaszegénység kezelése mellett. Ezek az intézkedések a következőkhöz kapcsolódnak: a beruházási politikának az energiahatékonyságra, a megújuló energiaforrásokra és a környezeti infrastruktúrára való összpontosítására vonatkozó 2019. évi országspecifikus ajánlások, a beruházásoknak a zöld és digitális átállásra, különösen a környezetvédelmi infrastruktúrára, a tiszta és hatékony energiatermelésre és -felhasználásra való összpontosítására irányuló 2020. évi országspecifikus ajánlás, a fosszilis tüzelőanyagok behozatalának diverzifikálására és a fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függőség csökkentésére és a megújuló energiaforrások alkalmazásának felgyorsítására vonatkozó 2022. évi országspecifikus ajánlások, a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásának folytatására irányuló 2022., 2023. és 2024. évi országspecifikus ajánlások, valamint a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségnek a megújuló energia elterjedésének felgyorsítása révén történő csökkentésére vonatkozó 2023. évi országspecifikus ajánlás.

(26) Ami a védelmi képességek közös prioritását illeti, a terv nem tartalmaz részletes információkat az e közös prioritás megvalósulását elősegítő beruházásokról vagy reformokról.

(27) Emellett a terv az EU közös prioritásain túlmutató egyéb szakpolitikai intézkedéseket is tartalmaz, többek között az állami tulajdonú vállalatok számának csökkentése révén az állami vagyon kezelésének javítását, ezáltal javítva azok irányítását többek között a nemzeti normáknak a bevált nemzetközi gyakorlatokkal való összehangolása révén, valamint az állami tulajdonú vállalatok vállalatirányításának nyomon követésére szolgáló humán kapacitás megerősítését. Ezek az intézkedések az állami tulajdonú vállalatok vállalatirányításának javítására, valamint az állami tulajdonú vállalatok és az inaktív eszközök értékesítésének fokozására irányuló 2019. évi országspecifikus

ajánláshoz kapcsolódnak. Emellett a terv magában foglalja a szolgáltatási piacok liberalizálását, az adminisztratív és adóterhek enyhítését, valamint az induló innovatív vállalkozások növekedéséhez nyújtott támogatás megerősítését. Ezek az intézkedések a túlzott termék- és szolgáltatáspiaci szabályozásra és a legnagyobb terhet jelentő adójellegű járulékok csökkentésére vonatkozó 2019. évi országspecifikus ajánlásra, valamint az adójellegű járulékok és az áru- és szolgáltatáspiacok szabályozási korlátainak további csökkentésére, továbbá a gazdasági fellendülést elősegítő magánberuházások előmozdítására irányuló 2020. évi országspecifikus ajánlásokra irányulnak. A terv olyan intézkedéseket is tartalmaz, mint a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak nyújtott kölcsönök és kamattámogatások biztosítása, a közepes piaci tőkeértékű vállalatok és a nagyvállalatok projektjeinek támogatása, valamint a sajáttőke- és kvázisajáttőke-eszközökbe való befektetés, a kis- és középvállalkozások likviditásának biztosítására irányuló intézkedések fenntartására irányuló 2020. évi országspecifikus ajánláshoz, valamint az uniós alapokból támogatott beruházások felgyorsítására vonatkozó 2024. évi országspecifikus ajánláshoz kapcsolódóan. A terv a tőkepiacok hatékonyabb működését előmozdító intézkedéseket is tartalmaz, összhangban a legutóbbi, a különböző finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés javításáról és a tőkepiacok előmozdításáról szóló 2024. évi országspecifikus ajánlással. A terv a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő, a tengeri kikötők korszerűsítésére, a teljesen önvezető és elektromos járműveknek és az infrastruktúrának a fogyatékossággal élő utasok igényeihez való hozzáigazítására irányuló intézkedéseket is tartalmaz, amelyek célja a digitális infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítására vonatkozó 2020. évi országspecifikus ajánlás további végrehajtása. Emellett a terv tartalmazza a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő, a kulturális javak közé sorolt épületek energetikai felújítására, a szeizmikus adatoknak a területrendezési tervek szakértői bázisaiba való integrálására, valamint a többlakásos épületek energiafogyasztásának nyomon követésére szolgáló modell alkalmazására vonatkozó iránymutatások elfogadására vonatkozó intézkedéseket, amelyek többek között a digitális infrastruktúrához és szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítására vonatkozó 2020. évi országspecifikus ajánlás teljesítésére irányulnak.

A terv célja továbbá, hogy megerősítse az egészségügyi rendszer rezilienciáját a szolgáltatásokhoz való hozzáférés innovatív modellek, az élvonalbeli berendezésekbe és infrastruktúrába történő beruházások, valamint a gyógyszerút digitalizálása révén történő kiterjesztésével, miközben harmonizált klinikai iránymutatások és szakképzések révén javítja az ellátás minőségét. Ezen erőfeszítések célja a legfontosabb egészségügyi kihívások – például az onkológiai ellátás és a várólisták – kezelése, valamint az egészségügyi létesítményeken belüli hulladék- és erőforrás-gazdálkodás javítása, ezáltal támogatva az egészségügyi rendszerek rezilienciájának javítására, valamint az egészségügyi ellátás kiegyensúlyozott elosztásának és az e-egészségügynek az előmozdítására irányuló 2020. évi országspecifikus ajánlások, valamint a fenntartható egészségügyi ellátást célzó költségvetési reformokra vonatkozó 2021. évi országspecifikus ajánlás teljesítését. A képzéssel kapcsolatos szempontok a készségek elsajátításának előmozdítására irányuló 2020. évi országspecifikus ajánláshoz is kapcsolódnak. A helyreállítási és rezilienciaépítési terven kívül Horvátország olyan intézkedéseket hajt végre, mint az e-egészségügy, a palliatív ellátás és az egészségügyi technológiaértékelés fejlesztése, valamint az egészséges életmód és a betegségmegelőzés előmozdítása.

(28) A terv információval szolgál a kohéziós alapokkal és Horvátország helyreállítási és rezilienciaépítési tervével való koherenciáról és – adott esetben – kiegészítő jellegről. A kohéziós politika keretében végrehajtott, a kutatási és innovációs kapacitások megerősítését célzó beruházások kiegészítik a helyreállítási és rezilienciaépítési terv szerinti beruházásokat és reformokat, amelyek célja az állami kutatási ágazat teljesítményének és a vállalkozások innovációs teljesítményének a javítása. Az oktatási létesítményekbe történő, az oktatás valamennyi szintjére kiterjedő beruházások kiegészítik a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő beruházásokat, és hozzájárulnak a kisgyermekkori neveléshez és gondozáshoz, valamint a felsőoktatáshoz való hozzáférés bővítéséhez, továbbá az alapfokú oktatás minőségének a javításához.

(29) A terv áttekintést nyújt Horvátország közös uniós prioritásokkal kapcsolatos közberuházási szükségleteiről, a védelmi képességek kiépítésével kapcsolatos 4. prioritás kivételével. A terv célja, hogy hozzájáruljon az EU közös prioritásaihoz kapcsolódó horvátországi közberuházási szükségletek kielégítéséhez. Az igazságos, zöld és digitális átállással kapcsolatos első közös prioritás – többek között az európai klímarendeletnek való megfelelés – tekintetében a terv 78 intézkedés beruházási szükségleteit ismerteti. Az intézkedések többek között a zöld és hidrogénberuházásokhoz, az energiahatékonysághoz és a tiszta energia előmozdításához, a fenntartható városi és vasúti közlekedésbe történő beruházásokhoz, a közigazgatás és az igazságszolgáltatási rendszer digitalizálásához, valamint a K+F támogatásához és előmozdításához kapcsolódnak. A társadalmi és gazdasági rezilienciára vonatkozó prioritást illetően, amely magában foglalja a szociális jogok európai pillérét is, a terv 30 intézkedés beruházási szükségleteit ismerteti. Ezek többek között a megfizethető lakhatáshoz való hozzáférést javító intézkedésekhez, a felnőttoktatási programokhoz, az átképzési és továbbképzési utalványokhoz, az aktív munkaerőpiaci politikákhoz, a kisgyermekkori nevelési és gondozási létesítmények, az általános és középiskolák építéséhez és korszerűsítéséhez – beleértve az egy műszakra való átállás megvalósítását az általános iskolákban –, valamint a gyermekes családok támogatását és az elnéptelenedés megelőzését célzó demográfiai újjáélesztési intézkedésekhez kapcsolódnak. Az energiabiztonsági prioritással kapcsolatban a terv 15 intézkedés beruházási szükségleteit ismerteti, amely intézkedések többek között az energiahatékonyság épületfelújítás révén történő javításához, a tiszta energia hidrogéntermelési kapacitás és töltőállomások fejlesztése révén történő előmozdításához, valamint a villamos-energia-átviteli hálózat korszerűsítéséhez kapcsolódnak.

A Bizottság következtetése az értékelés alapján

(30) Összességében a Bizottság úgy véli, hogy Horvátország terve eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet követelményeinek.

A TANÁCS ÁLTALÁNOS KÖVETKEZTETÉSE

(31) A Tanács üdvözli Horvátország középtávú költségvetési-strukturális tervét, és úgy véli, hogy annak teljes körű végrehajtása elősegítené a rendezett államháztartás biztosítását, az államadósság fenntarthatóságának támogatását, valamint a fenntartható és inkluzív növekedést.

(32) A Tanács tudomásul veszi a tervnek a Bizottság általi értékelését. Mindazonáltal a Tanács felkéri a Bizottságot, hogy a jövőbeli tervek értékelését egy, a tanácsi ajánlásokra vonatkozó bizottsági ajánlásoktól elkülönülő dokumentumban nyújtsa be.

(33) A Tanács tudomásul veszi a Bizottságnak a nettó kiadási pályára vonatkozó értékelését és a tervben szereplő főbb makrogazdasági feltételezéseket, többek között a Bizottság előzetes iránymutatásával összefüggésben, valamint a terv szerinti nettó kiadási pályának a költségvetési hiányra és az államadósságra gyakorolt hatásait. A Tanács tudomásul veszi a Bizottság azon értékelését, amely szerint a makrogazdasági és költségvetési feltételezések, bár helyenként – többek között az aktualizált makrogazdasági és költségvetési adatok figyelembevétele céljából – eltérnek a Bizottság feltételezéseitől, összességében kellően indokoltak és megalapozott gazdasági érveken alapulnak. A Tanács tudomásul veszi a terv átfogó költségvetési stratégiáját és a kilátásokkal kapcsolatos kockázatokat, amelyek befolyásolhatják a makrogazdasági forgatókönyvnek és az alapul szolgáló feltételezéseknek a realizálódását, valamint a terv szerinti nettó kiadási pálya megvalósulását. A Tanács különösen üdvözli továbbá, hogy a terv benyújtása előtt nemzeti szinten az érdekelt felekkel is konzultációra került sor. A Tanács megállapítja továbbá, hogy a geopolitikai kockázatok nyomást gyakorolhatnak a védelmi kiadásokra.

(34) A Tanács elvárja, hogy Horvátország készen álljon arra, hogy nettó kiadási pályája megvalósításának biztosítása érdekében szükség szerint kiigazítsa költségvetési stratégiáját. A Tanács úgy határoz, hogy szorosan nyomon fogja követni a gazdasági és költségvetési fejleményeket, beleértve a terv szerinti forgatókönyv alapjául szolgáló fejleményeket is.

(35) A Tanács úgy véli, hogy a költségvetési felügyelet következő fordulója előtt kellő időben további megbeszélésekre van szükség annak érdekében, hogy közös megegyezés szülessen a kumulált nettó kiadásnövekedési rátáknak az éves felügyeletre gyakorolt hatásairól.

(36) A Tanács tudomásul veszi a Bizottság által nyújtott azon tájékoztatást, amelyben a Bizottság ismerteti az európai szemeszter keretében azonosított főbb kihívásokra való reagálást célzó reformokat és az említett kihívásokra való reagálást célzó beruházásokkal kapcsolatos szükségleteket és szándékokat, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell e reformok és beruházások megvalósítását. A Tanács a Bizottság által benyújtott jelentések alapján értékelni fogja ezeket a reformokat és beruházásokat, és az európai szemeszter keretében nyomon fogja követni azok végrehajtását.

(37) A Tanács várakozással tekint az elért eredményekről szóló, Horvátország által benyújtandó éves jelentések elé, amelyeknek tájékoztatást kell tartalmazniuk különösen a Tanács által meghatározott nettó kiadási pálya megvalósítása, valamint a szélesebb körű reformoknak és beruházásoknak az európai szemeszter keretében történő végrehajtása terén elért haladásról.

(38) Helyénvaló, hogy a Tanács az (EU) 2024/1263 rendelet 17. cikkével összhangban a tervben foglalt nettó kiadási pályát javasolja a Horvátországnak címzett ajánlásában,

AJÁNLJA, hogy Horvátország:

1. Biztosítsa, hogy a nettó kiadások növekedése ne haladja meg az ezen ajánlás I. mellékletében meghatározott felső határokat.

Kelt Brüsszelben, 2025. január 21-én.

a Tanács részéről

az elnök

A. DOMAŃSKI

I. MELLÉKLET

A nettó kiadások maximális növekedési rátája
(éves és kumulált növekedési ráták nominális értéken)

Horvátország

Év		2025	2026	2027	2028
Növekedési ráta (%)	Éves	6,4	4,9	4,1	3,7
	Kumulált (*)	26,2	32,3	37,8	42,9

(*) A kumulált növekedési ráták a 2023-as bázisév alapján kerültek kiszámításra. A kumulált növekedési rátákat az utólagos megfelelésnek a kontrollszámlán történő éves nyomon követése során használják.